

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Traktatens afsluttelse.

Spørgsmålet om indgåelse af en aftale om indstilling af kernevåbenforsøg har i de senere år spillet en fremtrædende rolle i forbindelse med de internationale forhandlinger om tilvejebringelse af almindelig og fuldstændig nedrustning. Forhandlingerne har været ført inden for De forenede Nationers rammer dels på de årlige samlinger, dels i skiftende internationale forhandlingsorganer oprettet af eller godkendt af De forenede Nationer. Siden marts måned 1962 har forhandlingerne været ført i den såkaldte 18-magtsnedrustningskomité i Genève bestående af fem NATO-lande (Canada, De forenede Stater, Frankrig, Italien og Storbritannien), fem østblok-stater (Bulgarien, Tjecoslovakiet, Polen, Rumænien og Sovjetunionen) samt otte uforpligtede lande (Brasilien, Burma, Den forenede arabiske Republik, Indien, Mexico, Nigeria, Sverige og Æthiopien); Frankrig deltager ikke i komiteens arbejde. En af komiteen nedsat underkomité bestående af repræsentanter for de tre store atommagter, Sovjetunionen, Storbritannien og De forenede Stater, har særligt drøftet spørgsmålet om afsluttelse af en traktat om indstilling af kernevåbenforsøg.

Den nu foreliggende traktat er resultatet af en række forhandlinger mellem de tre atommagter, som førtes i Moskva i juli måned 1963. Undertegnelsen af traktaten, som forbyder kernevåbenforsøg i atmosfæren, det ydre rum og under vandet, fandt sted den 5. august 1963 ligeledes i Moskva og foretoges af de tre landes udenrigsministre i overværelse af De forenede Nationers generalsekretær.

Det fremgår af traktatens indhold, at der gives andre lande mulighed for tilslutning, og der blev fra regeringerne for de tre oprindelige deltagerlande ytret ønske om, at så mange lande som muligt ville tilslutte sig traktaten.

Traktaten er herefter blevet underskrevet af et overvejende flertal af alle stater. De danske missionschefer i London, Moskva og Washington undertegnede den 9. august 1963 med forbehold om senere ratifikation på Danmarks vegne de hos de respektive regeringer beroende originaleksemplarer af traktaten.

Traktatens bestemmelser.

Traktatens artikel I forpligter deltagerstaterne til at forbyde, forebygge og afholde sig fra at gennemføre enhver forsøgsekspllosion med kernevåben eller enhver anden nuklear eksplosion a) i atmosfæren, det ydre rum eller under vandet eller b) i en hvilken som helst anden omgivelse, hvis en sådan eksplosion bevirker tilstedeværelsen af radioaktivt affald uden for vedkommende stats grænser. Deltagerstaterne forpligter sig videre til at undlade at forårsage, tilskynde til eller på nogen måde deltage i nukleare eksplosioner som nævnt.

Artikel II omhandler ændringer i traktaten. Sådanne ændringer skal godkendes af et flertal af samtlige deltagende lande, herunder de oprindelige deltagerlande, og forudsætter afholdelsen af en konference indkaldt af mindst en tredjedel af deltagerstaterne.

Artikel III indeholder bestemmelser for tiltrædelse af traktaten. Den er således åben for underskrift af alle stater og skal ratificeres. De tre oprindelige deltagerlande udpeges som depositarmagter med pligt til at registrere traktaten i henhold til De forenede Nationers pagt.

Artikel IV fastsætter traktatens gyldighed som tidsmæssig ubegrænset. Hver deltagerstat skal dog ved udøvelse af sin nationale suverænitet have ret til at udtræde af traktaten, hvis den pågældende deltager fastslår, at usædvanlige begivenheder i forbindelse med traktatens genstand truer vedkommende lands mest afgørende interesser. Til en sådan udtræden fordres tre måneders varsel.

Artikel V indeholder bestemmelser om traktatens deponering.

Danmarks ratifikation.

Under hensyn til Danmarks ønsker om og bestræbelser for at fremme international afspænding og nedrustning må det være ønskeligt, at Danmark ratificerer den nævnte traktat.

Der søges derfor samtykke fra folketinget til ratifikation af traktaten om forbud mod kernevåbenforsøg i atmosfæren, det ydre rum og under vandet.